

Külföldi tevékenység*Mongóliai Nemzetközi Földtani Expedíció**

A mongóliai Nemzetközi Földtani Expedíció keretén belül folytattuk kutatási tevékenységünket egy Földtani Térképező Csoport (amelyet alvállalkozóként a MÁFI állított fel) és egy Komplex Geofizikai Csoport működtetésével.

A geofizikai feladatok a földtani térképező munkákhoz kapcsolódtak. Részletező komplex geofizikai kutatást végeztünk néhány fluoritos, ritkafémes, szulfidos és polimetallikus ércelőforduláson a földtani felépítés, szerkezet pontos megismerése, az ércesedés kiterjedésének meghatározása céljából. Jó eredményt adott a GP lecsengési görbék analízise, a dinamikus paraméterek vizsgálata, amelyek segítségével az ércesedés textúrájára következtethetünk. A felszíni geofizikai mérési tevékenység mellett a térképező és nyersanyagkutató fúrásokban karotázs vizsgálatokat végeztünk.

Az 1980-as tevékenységgel lezárult az É-Keruleni övezetben a regionális kutatás mellett az 1:50 000 és az 1:10 000 méretarányú földtani térképezés, és az ezt kiegészítő geofizikai tevékenység is. Ebben a körzetben a felfedezett ércelőhelyek részletes kutatását folytatjuk.

*Szeizmikus mérések Görögországban***

Az ELGI 1980-ban a NIKEX Külkereskedelmi Vállalat közreműködésével szerződést kötött a Görög Nemzeti Olajvállalattal — Public Petroleum Corporation of Greece (DEP) — szeizmikus reflexiós mérésekre. A kutatást Görögország északi részén Thessaloniki, Giannitsa, Verria és Katherini városok által határolt mintegy 1800 km²-nyi területen folytattuk. Ez a terület a Vardar-övíz D-i végén levő Thessaloniki-medence, amelynek szélén paleozoos és mezozoos kibúvások találhatóak. A medence mélysége meghaladja a 4000 métert.

A méréseket a Görög Nemzeti Olajvállalat által kijelölt vonalak mentén végeztük, kezdetben DFS—IV, majd DFS—V szeizmikus műszerrel.

Összességében 446 km, 12-szeres fedésű szeizmikus szelvényt mértünk, 50 méteres geofonközszel. A vonalak nagyobb része sík vidéken volt, ahol a tenger-

* Zsille A.

** Kónya A.

szint feletti magasság 5—20 méter között változott. A kísérleti mérések alapján 30 méter mély robbantási lyukakat használtunk.

Az expedíció lehetőséget adott arra, hogy eddig ismeretlen viszonyok között kipróbáljuk a mobil R—10 szeizmikus előfeldolgozó centrumot (ismertetését lásd 1978. Évi Jelentés). A gépkocsiba épített centrum jól bírta a hosszú gépkocsi utat és a hazaitól lényegében eltérő klimatikus viszonyokat.

*Líbiai vizkutató mérések**

A NIKEX és az OVIBER közös fúróvállalatot hoztak létre NIKEX—OVIBER DRILLING COMPANY néven Líbiában. Ez utóbbi vállalat elnyert egy versenytárgyalást, amely 30 db — öntözővizet szolgáltató — kút fúrását tűzte ki célul a Jefara-síkságon, Tripolitól mintegy 80 km-re D—DNy-ra, a Wadi-Abu-Shaybah körzetben. A környező területeken mélyített fúrások és elsősorban a korábbi francia geofizikai eredmények alapján a vízáadó összlet triász korú repedezett, karsztosodott mészkő, amely a felszíntől számított 100—300 m mélységben helyezkedik el. E vízáadó mészkő vertikálisan és horizontálisan igen gyorsan változó porozitás- és hidrodinamikai tulajdonságokkal rendelkezik, ezért a megrendelő $AB_{max} = 3000—4000$ méteres VES méréseket írt elő a tervezett kutak helyén és azok között, amelyekből a perspektivikus összlet vastagságára és repedezettségi fokára lehet következtetni. Ez utóbbi méréseket és azok feldolgozását a fenti Vállalattal kötött alvállalkozói szerződés alapján az ELGI végezte. A mérések eredményeiről a terepi mérések befejezése után 2 héttel előzetes jelentést adtunk, amely a mintegy 60—80 km²-nyi területen belül 4 alapvető típust különített el. A területtípusok közötti különbségek a perspektivikus összlet fedő- és fekülmélységének, repedezettségének (fajlagos ellenállásának) különbségeiből adódnak. Mind a négy típuson 1—1 fúrást mélyítenek, ezek geológiai, hidrogeológiai és karotázs méréseinek ismeretében kell majd végleges jelentést adnunk munkáinkról.

A fúrásokban a karotázs méréseket is az ELGI végzi, saját fejlesztésű K—600-as berendezésével.

* * *

* Draskovits P., Nemesi L.

A Könyvtár jelenlegi állománya 22 515 kötet könyv és folyóirat, valamint 25 776 egyéb könyvtári egység.

Állományunkat 1980-ban 652 könyvvel, 460 kötet (2107 db) folyóirattal, 810 dokumentációs kiadvánnyal, 180 db műszerprospektussal gyarapítottuk. (A könyvtár összállománya az 1979. évihez viszonyítva csökkent a tervszerű állománypasztás következtében: folyóiratállomány 545 kötetrel, egyéb dokumentációs kiadvány 6035 egységgel.)

Folyóirattárunkat 14 féle új folyóirattal bővítettük.

Nemzetközi kiadványcsere révén 756 db kiadványt kaptunk és 58 országba, 552 címre 2204 kiadványt küldtünk.

Könyvtári szolgáltatásainkat az elmúlt évben 5623 olvasó/kölcsönző vette igénybe.

Az ELGI 1980-ban a következő kiadványokat jelentette meg:

1. A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet 1979. Évi Jelentése
2. Geofizikai Közlemények 26. kötet
3. Annual Report 1978 of the Tihany Geophysical Observatory
4. Bulletin of KAPG Working Group 3.3 (Study of the Earth Tides) No. 3.

